

שירותי אשפוז בית למתן טיפול תומך לחולים אונקולוגיים פעילים

סרגי איצקוביץ, אח מחוזי
דניאלה הרצוג, PhD אחות רכזת תחום אונקולוגיה
מחוז ירושלים והשפלה

רקע

איכות החיים של חולים אונקולוגיים מושפעת מתופעות הלוואי של המחלה עצמה ושל הטיפולים התרופתיים במחלה. במחקר שנערך במטרה לזהות ולאפיין אשפוזים שניתן להימנע מהם, בחולים אונקולוגיים, נמצא כי מתוך 201 אשפוזים של 154 חולים אונקולוגיים, 28% אשפוז עקב תופעות לוואי של טיפולים, כאשר 19% היו אשפוזים שניתן היה למנוע אותם. החברה האירופאית לאונקולוגיה קלינית מציעה התערבויות ממוקדות במטופל וממוקדות בזמן Timely patient-centered interventions, תוך העלאת חשיבות מתן טיפול תומך בעיתוי מוקדם ככל הניתן. במכבי ניתן טיפול במסגרת אשפוז בית שאחת ההתוויות – תופעות לוואי חמורות כתוצאה מטיפול תרופתי במחלה אונקולוגית פעילה. במחוז ירושלים והשפלה כ-3000 חולים עם מחלה אונקולוגית פעילה. מבדיקה בספרות לא קיים מודל אשפוז בית לטיפול תומך אקוטי וקצר טווח לצורך איזון תסמינים.

מטרה

בחירת יישום טיפול תומך במסגרת אשפוז בית כחלופה לאשפוז בבית חולים לחולים אונקולוגיים המקבלים טיפול פעיל וסובלים מתופעות לוואי חמורות.

שיטה

איתור מטופלים אונקולוגיים העומדים בקריטריונים, מתבצע ע"י אחות אונקולוגיה במרחבים. ההפניה לאשפוז בית מתבצעת בהתייעצות עם רופא משפחה לפי קריטריונים: חולים אונקולוגיים תחת טיפול פעיל, הסובלים מתופעות לוואי משמעותיות כגון בחילות, הקאות, שלשולים ומתקשים לצאת מהבית עקב קושי בניידות קבוע או זמני בשל תופעות הלוואי ויש להם מטפל עיקרי.

תוצאות

במהלך יולי 2019 ועד מאי 2022 ניתן שירות אשפוז בית ל-89 חולים אונקולוגיים פעילים לפי קוד 1400 (52 גברים – 37,58% נשים – 42%, גיל ממוצע 68.5, סה"כ 289 ימי אשפוז בית, ממוצע ימי אשפוז בית – 3.25). מתוך 89 מטופלים אשר טופלו במסגרת זאת, 18 טופלו פעמיים-שלוש בתקופה זו.

טבלה 1: מספר האשפוזים והפניות למיון לאחר אשפוז בית

מדדים	מספר מקרים של אשפוזי בית באבחנת התייבשות/ בחילות/ הקאות	פניה למיון תוך 7 ימים	פניה למיון תוך 30 יום	אשפוז תוך 7 ימים	אשפוז תוך 30 ימים	ללא אשפוזים או פניות למיון ב-30 ימים לאחר אשפוז בית
סה"כ	89	6	6	36	11	30
%		7%	7%	40%	12%	34%

80 מתוך 89 מטופלים - באבחנת Dehydration

2 - באבחנת Nausea/Vomiting

סוגי הסרטן כללו סרטן במערכת העיכול, ריאות ושי. 34% מהמטופלים לא נזקקו לטיפול בבתי חולים במהלך 30 ימים לאחר אשפוז בית. 14% נזקקו רק לבדיקה וטיפול במסגרת מיון וללא אשפוז בבית חולים.

52% נזקקו לאשפוז בבית חולים במהלך 30 הימים לאחר אשפוז בית, חלקם לצורך ניתוח, Covid-19, המשך טיפול תרופתי אונקולוגי המחייב מסגרת אשפוזית.

מסקנות

שילוב של טיפול תומך במסגרת אשפוז בית חריף מהווה חלופה ראויה לאשפוז בבית חולים, לצורך התמודדות עם תופעות לוואי של טיפולים אונקולוגיים. גישה זו חשובה במיוחד באוכלוסייה זו, אשר סובלת מירידה בפעילות מערכת החיסון ומאפשרת מניעת סיבוכי אשפוז כגון זיהומים הנרכשים בבתי חולים ומניעת נפילות.